

močno povprašujejo in jih drago plačujejo. Stroški pa so za planinsko pašo vendar le majhni, neznamni.

Meseca junija navadno vženejo konje na planinske pašnike. Preden konjerejec te stori, naj sledeče dobro pomisli in se po njem ravna, če se hoče nesrečam izogniti.

Vsak razumen živinorejec mora vedeti, da je zdravju živinčet škodljivo, pogosto celo njihovemu življenju nevarno, če se mahoma s polaganjem suhe krme pretrga in začne polagati sama zelena, frišna, sveža trava ali naglo na pašo zažene. Isto velja tudi na opak. Tako učijo skušnje sploh in zastran žrebet tudi ni drugače. Teh je tudi treba na zeleno krmo, na pašo, zlasti planinsko, polagamo pripravljati. To velja posebno o žrebetih, dobro rejnih, ki zobljejo oves in sploh zrnje. Takšnim živalim moramo začeti na krmi pritrjavati, vedno menje zrnja dajati, da naposled le suho krmo in potem zeleno dobivajo. Meseca maja pa jih kaže tudi po noči zunaj hleva puščati, da se potem leži planinskemu vremenu pa njegovim neprijetnostim privadijo. Vsled obilne krme dobro rejni, tolsti konji bi planinskega zraka ne mogli srečno pretrpeti. Zato je treba jih na to pripravljati s pogostim izganjanjem na prosti zrak.

Štajerski konjerejci prodavajo čedalje več žrebet in dobivajo za nje lepih denarjev. Zato pa morajo vse poskusiti, da vzgojajo tudi vedno lepših žrebet. V to svrhu pa služijo najbolje planinski pašniki s svojo izvrstno krmo, svetlim solncem, bistro vodo in letanjem in diranjem v čistem in zdravem zraku. Zlasti ugajajo planinski pašniki žrebetom težkega noriškega plemena.

Meseca marejja začnejo kobile pojati se. Znamenja, da se kobila poja so sledeča: žival je srborita, zaporedom in močno rezgeta, če ugleda konja ali se jej ta bliža, počiva se večkrat, razkorači zadnje noge, in iz napete sramnice teče žlem; k žrebeu prignana mirno stoji. Vendar vse kobile se ne pojajo tako vidno. Nekaterim se to le pozna, ko se k žrebeu priženó in ga ne vgriznejo ali v njega ne brsajo.

Pojatev povzroči jajčice, ki se iz jajčnjaka po obilnejem pritoku krvi razvnetega odrta. Sedaj je pravi čas, da se ono oploji. To pa je najleži blizu sredi vsega časa pojanju od natore pri kobili odmerjenega, t. j. 24—30 ur potem, ko se je žival pojati začela. Kajti pojatev traja navadno le 36—48 ur.

(Konec prih.)

Kateri oves je najbolji? Tri leta delam poskušnje z raznimi sortami ovsa. Skušnje sedaj kažejo, da je navadni naš oves gledé na rast, rodovitnost, zbirénost zastran zemlje veliko boljši, nego kanadaški in ligovski. Vendar sibirski oves presega vse: močno rodi, zadovoljen je s vsako zemljo, dozori vže v 2. polovici julija, oral da 40—50 vagonov. L. 1879 pognojil sem njivo, peščeno ilovico, repi, l. 1880 posejal ječmen in deteljo, ki je dala l. 1881 tri košnje, l. 1882 bila je tam zimska

rž, potem ajda, in naposled na $\frac{1}{2}$ oralu sibirski oves lastnega pridelka. Pridelal sem mnogo lepe slame in 25 vagonov stare mere zrnja, ki je težko in ječmenu podobno. Zanesljivo seme se dobi v Gradei pri semenorejskej štaciji grofa Attemsa in velja 100 kilo (okolo 2 hektolitra ali blizu 3 vagonov) 20 fl. brez žaklja in voznine. Ako bi kdo hotel, mu tudi jaz z nekterimi vagani postrežem, cena za vagon je 4 fl., $\frac{1}{2}$ vagona 2 fl. brez zavitka. Naslov je: Janez Vidovič, posestnik v Sobetincih šte. 2. pošta Mosehganzen.

Kmetijska družba štajerska ima sedaj v centralnem odboru nekega celjskega Lutza, strastnega nasprotnika Slovencev. Ta izvolitev je obžalovanja vredna in boče družbi le na škodo, ker spodkopava zaupanje Slovencev v nepristransko vodstvo te sicer vse hyale vredne družbe.

Sejmi. 17. marejja Hollenegg, Omerek, Rečica, Tilmič pri Lipnici, Trbovlje, Podčetrtek 19. marejja Ljubno, Schwanberg, Svičina, 20. marejja sv. Barbara v Halozah, Studence, Celje, Oplotnica, Zibika, Vitanje, 21. marejja Rogatec, Žigerski breg, 22. marejja Slov. Gradec.

Dopisi.

Iz Maribora. Čeravno so pri zadnjem številjenji močno si prizadevali svetu črno na belem pokazati, da je naše mesto zvečinoma nemško, je vendar resnično, da so le svoje narodnosti zavedni Slovenci še v manjšini. Kajti povprek je ogromna večina našega prebivalstva vendar le slovenske krvi. Poznamo hiše, kder niti enega pravega Nemca ne najdeš. Ko bi n. pr. le naši nemškutarji postali narodnjaki, mesto je hipoma slovensko. — V čitalnici bo v nedeljo č. g. dr. Mlakar govoril ob 8. uri zvečer o „špiritizmu“, ki je postal zanimiv predmet, odkar je cesarjevič Rudolf sleparja „duha“ ali „špiritista“ zasačil in osramotil. — Bučelarsko društvo pod vodstvom g. dr. Trča obhaja 15. t. m. ob 5. uri popoldne v „Gambrinushalle“ svoj občni zbor. Kaj pa je s sadjerejskim društvom, spi li ali samo dremlje, kakor kmetijska podružnica? — Kaznilnico bodo še letos stavili, prav za prav bivšo baron Rastovo „Vilo“ v sv. magdalenskem predmestju v njo priredili. Zidarska dela bodo stala kakih 10.000 fl. kamnosekarska 1000 fl. in tesarska 1000 fl. — Za poslednjim samomorivcem so izdali posebno oznanilo. V njem beremo: „nach kurzem Leiden selig im Herrn entschlief“ t. j. je po kratkem trpljenji zveličan v Gospodu zaspal! Res čudno in še hitro zveličanje!

Iz Celja. Narodnjaki so zmagali z rekurzom proti zadnji volitvi za okolico. Volitev je popolnem ovržena. Vsled tega veliko veliko veselje, navdušenost. Tem bolje pobiti so naši nemškutarji in nemčurji. Ta propast jih tem več grize, ker je sleparija in góljufija s ponarejenimi volilnimi listki uže pri sodnji. Tako še Rakuševcem nikoli ni tenko prelo. — Naša „vahterea“ in jeni pisarji

se grozno jezijo, da slovenska reč napreduje vkljub jihovemu najostudnejšemu psovanju, zlasti jo boli, da bodo morali vsi uradniki spodnjo-štajerski dobro slovenski znati. Se vé potem ne bodo dijaški lenuhi in zagrizeni slovenozreči pri nas mogli služeb dobiti. Morali se bodo našega jezika naučiti, nas spoštovati ali pa šila in kopita pobrati. Naj še dostavim, da jo je vrli poslanec g. dr. Šuc, kojega vedno hodi pehat, izvrstno po §. 19. tiskovne postave našga: morala je kar v eni sapi preklicati 6 neresnic tako žarkih, da še nasproti kihnuti ni mogla. Narodne učitelje vahterca grozno sovraži očita jim „preveliko“ plačo, nehvaležnost. G. Žiherja imenuje „Drescherhelden“ enega v Šmarjah pa „grasgrünes Schulmeisterlein“ itd. Slovenski narodnjaki so „Dorfervaken“ pa „nationale Maulhelden“. Kako neumni so Nemei in posilnemei uže vsled take pisarije, kaže to, da so v Laškem imeli shod tamošnje „ortsgruppe“ za šulverein in „švicali“ celih 134 gl., ki bi jih vsak sam krvavo potreben bil, vrhu tega so še za rohanje neke cvetlice plačali 1 gl. 31 kr. Če to ni prismuknjenost, kaj pa tedaj?

Iz Ptuja. (Posojilnica — Slovensko pevsko društvo.) Naša posojilnica, ktera je s 7. februarjem t. l. svoje delovanje pričela, imela je do 1. marca t. l. sprejema 6379 gl. 82 kr. in 4398 gl. 68 kr. izdatka, toraj skupnega prometa 10.778 gl. 50 kr. Upati je, da bode to društvo prav dobro napredovalo. Treba pa je, da nas rodoljubi na deželi po mogočnosti podpirajo, kajti le s skupnimi močmi in delovanjem je mogoče doseči naš namen. — Začasni odbor v Ptuji ravnokar osnovanega „Slovenskega pevskega društva“ prosi pevce in prijatelje petja po celem Slovenskem, da izvolijo začeti pristopati k temu društvu ter se oglašati pri osnovalnem odboru. Ko hitro bodo „pravila“ tiskana, se razpošljejo, ali pristopiti je takoj možno.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Koliko bo letos smela vlada penez potrošiti, koliko davka pobrati, o tem se ravno sedaj poslanci menijo v državnem zboru. Da se vsa ogromno velika reč leži presodi, pregleda vse račune poprej poseben odbor, finančni odbor. Ta je najvažnejši vseh, on nosi državno mošnjo v rokah. No v tem najvažnejšem odboru je veleslavni česki konservativce in domoljub grof Henrik Klam-Martinic („vahterca“ ga psuje renegata, ker nja rod nevednež celjski Nemeem prišteva, a Martinici so prava slovanska kri, oni niso renegati pač pa večina vahterčinih pisavev in bralcev) stavil predlog; vlada se pozivlje, da na državnih gimnazijah v Gorici, Pazinu, Mariboru in Celji take naredbe ukrene, da se bodo italijanski, slovenski, hrvatski učenci v spodnjih razredih pri primernej gojitvi nemškega jezika, poučevali v maternem jeziku. Predlog je bil sprejet. Slovenskega društva odbor v Mari-

boru pa je blagemu grofu Klam-Martinicu v imenu štajerskih Slovencev telegrafno izrekel svojo domoljubno zahvalo. — Jako žalila in razjarila nas Slovence pa je beseda ministra Konrada trem poslancem baronu Goedelnu, Vošnjaku in Raiču, da bi bilo „brezvestno“ (gewissenlos) njihovim zahtevam sedaj uže ustreči. Upamo, da mu v zbornici dajo zasluženi odgovor, katerega dati nam tiskovne razmere ne dopuščajo. — Ogerski državni zbor bode še po Veliki noči malo zboroval in potem zaključen; kake bodo nove volitve, o tem je težko ugibati; volilna borba ali „korteševanje“ pa bo vsakako živahno, strastno. — Železnico od Metkoviča do Mostara v Heregovini bodo gotovo uže letos pričeli staviti. — Hrvati so silno razburjeni, da pri njih čedalje več Madjarov nameščujejo kot uradnike pri železnicah. — Zagreb sme 4 milijone goldinarjev na posodo vzeti pa išče denarjev na Francoskem. — Rumuni hočejo se bližnjih volitev za ogerski državni zbor krepko udeležiti, kar so do sedaj uže mnogo let opuščali.

Vnanje države. Angležem so ministri raznih držav uže čestitali, da so v Sudanu premagali Digma-pašo pa zmaga ni bila kaj pomenljiva. Le oddelek njegov je bil tepen in sedaj stoji Digma zopet blizo Suakima; Angleži potrebujejo novih 3000 vojakov in mnogo penez; kraljica je celo abesinskemu kralju Ivanu, ki je kristijan, pisala pismo, naj jej pomaga mohamedanskega Mahdija ukrotiti in mu zato ponuja pomorsko mesto Masuvah. Pred Suakim došle so tudi ruske in španske vojne ladije, kar Angleže ne veseli preveč. — Francozi v Tonkingu začeli so napadati mesto Bak-Ningh. Doma pa je zahteval freimaurer in minister naučni 22 milijonov za nove ljudske učitelje, ker je šolskim bratom in sestram in sploh mešnikom in redovnikom poučevanje prepovedal. To je Francozom bilo preveč in so poslanci dotični predlog zavrgli ali vsaj odložili. — Italijani so precej jezni na Bismarka, da se je z Rusi sprijaznil, tudi Francozom to ni po volji. — Nemško-pruski liberalci so osnovali veliko novo politično stranko, ki šteje v državnem zboru 100 poslancev. Bismark bo moral z njimi pogajati se ali pa katoličanom pravičen biti. — Petletne vojske med Chilenci in Peruvijanci v južnej Ameriki je sedaj konec; slednji so premagani privolili v vse mirovne pogoje, kterih so zmagovalci Chilenci tirjali.

Za poduk in kratek čas.

Kuga na slov. Štajerskem.

II. b.) Maribor in okolica. Hude čase imelo je v 17. stoletju pretrpeti tudi mesto Maribor z vso okolico na desno in na levo, kajti kuga je našla pot tudi v te kraje slov. Štajerja. Uže leta 1624 je prestopila slovensko mejo v Arnoži ter se obrnila proti Dravi, zapušča je za seboj slede svoje grozne moči. Dne 22. novembra istega leta poroča